

[Arne Melchior]

Hr. Ole Espersen beskæftigede sig med det, jeg havde sagt om ansvar, og hæftede sig så ved, om der var forskel på fly og helikoptere eller ej. Det, jeg mener der burde være sket, og som jo også et medlem af SF – skønt vi har fået at vide, det er et særstandpunkt – klart mener, og som hr. Kofod-Svendsen mener, og som selv hr. Gert Petersen fik indflettet, det var, at Saddam Hussein skulle have været fjernet.

Jeg er da ganske klar over, at det gik FN-mandatet ikke ud på, og det var det, jeg talte om, da jeg talte om den mindste fællesnævners princip. Vi, Folketinget, har selvfølgelig ikke ansvaret for det, men for vor del – efter vor størrelse og vore muligheder – har vi sunget med på det kor: Hertil og ikke længere. Derfor er denne gigantiske krigsforbryder, vel den største, vi har set siden Anden Verdenskrig, i dag ikke bare på fri fod, men han er eneheriker i et stort land. Og da vi ikke har villet ivre for, at FN skulle beslutte at fjerne ham, er vi medskyldige i de slagtinger og de fordrivelser, der skete her.

Bush turde ikke andet; det kan man så diskutere om han burde have turdet. Jeg kan godt forstå, han ikke turde; sporene skræmmer jo. Men det er en medskyld, der bæres herfra. Det er det, jeg gerne har villet fremhæve, og det fastholder jeg.

Så vil jeg lige til slut sige, at jeg hørte pludselig udenrigsministeren sige noget om en international fredskonference om Mellemostens problemer. Ingen ved bedre end vor meget vidende udenrigsminister, hvor mangfoldige disse er. Jeg tillader mig at opfatte det som sådan et almindeligt skønneri og en eller anden venlighed over for nogen, eller jeg ved ikke hvad – noget, der bare faldt i munden, for jeg tror ikke, udenrigsministeren har fantasi til at forestille sig en international fredskonference, som skulle kunne tage op, endsige løse alle de mangfoldige forskellige besværlige problemer, der er i det gigantiske område, som vi med sådan et lille ord kalder for Mellemosten. I hvert fald ved et forslag af den art er det ikke dagsaktuelt, og det vil ikke medføre noget bidrag til løsning af de akutte problemer.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg må sige til hr. Arne Melchior, at jeg meget omhyggeligt talte om nødvendigheden og nytten af en international fredskonference, som

kan tage så mange problemer med som muligt, og så sagde jeg omhyggeligt: Og som indkaldes, når tiden er inde til det. Det er klart, at man ikke her og nu kan nå noget ved at bunke alle problemer sammen. Jeg er meget enig med hr. Arne Melchior, når han rejser den moralske diskussion, som vi sådan set alle sammen bør engagere os i, dels når vi skal vurdere den situation, vi står i nu – og den høje grad af magtesløshed, vi står i – dels når vi skal vurdere, hvad godt man kan få ud af det, der er en dårlig situation, nemlig en ny verdensorden, som det er kaldt.

Det er vel tilløb til den diskussion, vi allerede oplevede i går, hvor vi hørte et normalt meget lidt våbenbegeistret medlem af Folketinget tale om, at der måske kunne være tale om, at man i en konkret situation skulle give våbenhjælp. Når vi hører en af dem, der hidtil skarpest har sagt: Uha, vi skal sandelig følge EF-reglerne altid, ligefrem lade sig friste til at sige, at der kan altså være situationer, hvor vi skal lave vore egne regler – det var, hvad hr. Ole Espersen sagde i går – er det vel i virkeligheden udtryk for, at der er en begyndende overvejelse af nogle af de holdninger, man har haft hidtil. Og hvad enten man er enig eller uenig i de forskellige udsagn, så er det dog egentlig en god ting, at en sådan diskussion starter, og det er også rimeligt, for jeg vil da vove den påstand, at når man føler magtesløshed i den situation, man er i i dag, så skyldes det måske i høj grad, at vi hidtil har været for lidt villige til at bevæge os bort fra fastlåste synspunkter.

Det var en god ting, da i sin tid – det er mange måneder siden efterhånden – et stort flertal besluttede at deltage aktivt i indsatsen i Golfen ved at sende et dansk flådeskib af sted, men da så spørgsmålet var, om vi skulle gøre vort bedste, eller om vi skulle gøre det mindst tænkelige, så kom det kølige overlæg og de faste holdninger måske ind igen.

Når vi har diskuteret mulighederne for en fælles europæisk optræden også i en situation som den, der opstår, har det store flertal altså hidtil vægret sig ved at gå ind i en diskussion ud over visse fastlåste synspunkter. Det ville da være godt, hvis vi nu kunne få en fordomsfri overvejelse af, om vi ikke også på det punkt kunne bevæge os lidt fra gamle, fastlåste holdninger for i fremtiden at være mindre magtesløse over for en situation som den, vi oplever for